

Az erdélyi Papok Missziós Egyesületének jelentése az 1929–1930. évi működéséről

P. Lukács Mansvét OFM népmissziós tapasztalatai

Közlő: Jonica Xénia

Az alább olvasható teljes terjedelmű jegyzőkönyv azért bír közzéi fontossággal, mert az erdélyi ferences népmissziók – különös tekintettel a két világháború közötti időszakra – témájának kutatási folyamata során előbb került felfedezésre a népmisszió útmutatásait tartalmazó kis füzet, mint az a forrás, amely tartalmazza e kiadvány megszerkesztésének, ill. nyomda alá rendezésének kérését.

Az 1930. július 11-én megtartott Egyházmegyei Papok Missziós Egyesületének évi rendes közgyűlésén a jól ismert és tapasztalt P. Lukács Mansvét ferences atya is felszólalt, ennek keretében a népmissziós útmutatásait, tanácsait osztotta meg a jelen lévő népmissziós társaival és a lelkigyakorlatozó papsággal. Szavai olyan hitelt érdemlőek voltak, hogy a hallgatóság egyhangúan kéri az elhangzottak leírását, mielőbbi kiadatását. P. Mansvét a sűrű népmissziós elfoglaltságai közepette is időt szakít a kérés teljesítésére, így a Rendtartomány kolozsvári Szent Bonaventura pártfogása alá helyezett nyomdájában lát napvilágot a Népmisszió. *Utmutatás a népmissziót rendező főtisztelendő papság részére* című 20 oldalban összefoglalt alapelvei, megfigyelései a sikeres „lélekmentő” napok érdekében. Eddigi kutatási eredményeink szerint ezt a kiadványt követte 1941-ben egy másik, immár népmissziósokra koncentráló hasznos tippek felsorolása és kifejtése, P. Mansvét egyik szentbeszédsorozatának a Függelék részében.

A Papok Missziós Egyesületének jelentése az 1929–1930. évi működéséről

Jegyzőkönyv

Felvétetett Csíkszeredában, 1930. évi július hó 11-én az Erdély – egyházmegyei Papok Missziós Egyesületének évi rendes közgyűléséről.

Jelen vannak: Nagyméltóságú és Főtisztelendő Mailáth G. Károly gróf, erdélyi püspök, Zomora Dániel p. prelátus, nagyprépost, Székely Dénes kanonok, Szabó György apát-főesperes, Bálint Lajos prépost-főesperes, Incze Domokos főesperes, Oláh Dániel főesperes, az egyesület elnöke, P. Takács Gábor És Lukács Mansvét ferences atyák, Sándor Imre, az Erdélyi Római Katolikus Népszövetség igazgatója és velük együtt az egyházmegye 52. lelkiyakorlatot végző papja.

- I. Kegyelmes Püspök Atyánk bevezető és irányító szavai után Oláh Dániel kézdiorbai főesperes, a Missziós Egyesület elnöke tömör előadásban magyarázza, hogy a Missziós Egyesület lelkes munkájára szükség van, mert:
 - a) a lelkeskedő papság bizonyos idő múltával rászorul a misszió támogatására, hogy híveinek új, meglepő és vonzó alakban adják a missziósnapok azt egyszerre, amit ő csak elszórtan, évek távlatában és gyakran önmagát kiüresítve, kifárasztva nyújthat híveinek;
 - b) mert a hívek is várják a többet, az újat és tapasztalás, hogy hívőink egy bizonyos tömegét mindig csak a missziók mozgatják új életre.

A meggyőző előadás után ügyvezető elnök Biró Ferenc maddfalvi plébánost kéri a jegyzőkönyv felvételére és megkezdi a bejelentéseket, melyek szerint:

1. Az Egyházi Főhatóság az erdélyi Papok Missziós Egyesületét 1929. augusztus 26-án 3847/1929. szám alatt formailag is – a benyújtott alapszabályok szerint jóváhagyta és működésére Isten áldását kéri.
2. Elnök jelenti, hogy a jóváhagyott alapszabályokat az Erdélyi Tudósító múlt őszi egyik számában közölte s kérte új működő tagok jelentkezését is. Azóta, 1930. április 5-én egy új tag jelentkezett, egy tag pedig az Úrban elhunyt. (főtisztelendő Oláh Károly). A jelenleg működő tagok száma ötvenkilenc.
3. Jelenti elnök, hogy az 1929. évi VIII. Relatio alapján a missziókat nyilvántartó naplót kiegészítette.
4. Jelenti, hogy 1930. január első napjaiban felhívást küldött azon plébániákra, hol még misszió sohasem vagy nagyon régen volt. Kilenc helyről kértek missziót, de technikai okokból csak hét helyre adhatott missziós papokat. Ez is hatvan hivatalos levélbe került.

Így az 1929. év őszén és 1930 tavaszán missziókat tartottak 8-8 napig:

Sárpatakon 1929. XII. 8–15-ig Lajos Balázs feleki és Márton Áron szebeni lelkészek. A 300 főnyi felnőtt lélekből két ember maradt el a szentgyónásról. (Egyik a református pap sógora, másik egy régi konvertita¹.)

¹ Jelentése: Áttért személy, aki az egyik keresztény hitről egy másik hitre vagy zsidó vallásról keresztény hitre tért.

Átyhán 1930. III. 9–16. Fuchs Gusztáv és Pálffy János. Az egész község új lelki életre kelt. Öt törvénytelen házasságot szanáltak² (sic!) és két konverzió³ történt.

Zágonban 1930. III. 9–16. Lajos Balázs és Szilveszter Sándor. A filiákat⁴ is bevonták és az eredmény igen fényes.

Szovátán: III. 17–25. László Imre és Buzás Imre. Volt 898 szentgyónás, 1371 szentáldozás. Konverzió és házasság szanalás.

Étédén: III. 23–28. Szabó János tartotta az első missziót. Még a reformátusok is rendes hallgatói voltak.

Nyárádsellyén III. 23–30. Kakucs Ferenc és Antal János (véckei). Még a filiákból sem maradt el senki a szentgyónásról. A reformátusok is beállottak a kereszt alá, és akkora volt az érdeklődés, hogy a református pásztor jelentést tett feljebbvalójának és március 30-ra „diakonisszák” érkeztek a „katolikus misszió ellensúlyozására.”

Székelykálón: III. 25–30. Takáts Antal kézdivásárhelyi hittanár tartott missziót. Az eredmény igen szépnek mondható.

Marosludason III. 30–IV. 6. György Gábor és Anda Géza plébánosok.

Székelyhodoson III.23–30-ig. Fuchs Gusztáv és Pálffy János plébánosok. Mindkét helyen lelki megújulás követte a missziót.

A szerzetesatyák is több helyen tartottak missziókat. Sajnos még hírlapi kérés után se jelentették be minden helyről az eredményt! Csak alábbiak:

Fenyéd: 1929. IX. 3–10. P. Lukács Mansvét: 760 lélekből gyónt 392, áldozás volt 510.

2 Helyes formája: sanatio in radice – jelentése: gyökeres orvoslás.

3 Jelentése: vallásváltoztatás.

4 Leányegyház.

Szentkatolna és filiája: III.25-IV. 1. P. Vitéz Berárd és P. Varga Ireneusz

Imecsfalva: IV. 1–6. szintén ők.

Gelence: IV. 6–13. szintén ők, mindhárom helyen fényes „200%-os eredmény.”

Esztelnek: III. 13–21. P. Lukács Mansvét. Maradandó emléket hagyott.

Háromnapos lelkigyakorlatok voltak:

1. Nyáradszeredán: Fuchs Gusztáv IV. 3–6.
 2. Mezőszengyelen: Mosonczky H.⁵ IV. 2–5.
 3. Szentegyházásfalun: Szabó János IV. 8–11.
 4. Gyimesbükkön: Barthos Mihály és Oláh D.
 5. Jelenti elnök, hogy jövő ős- és tavaszra kéri a missziót:
1. Csicsókeresztúr, 2. Kisbács (mindkettő a múlt évről maradt),
 3. Bonchida, 4. Mezősámsond, 5. Székelyvarság, 6. Nagyernye,
 7. Bözödújfalú plébániáira.

Székelypálfalvát értesítette, hogy ha szerzetesatyákat kér, egyenesen a Rendfőnökséghez forduljon,

Befejezésül az elnök az Úr Jézus szentséges nevében hálás „Isten fizessét” mond a missziós lelkipásztoroknak és atyáknak és egyszersmind kihangsúlyozza az ő nagy örömeiket is, kik az átélt lelki vigasztalások hatása alatt többen kértek minden évre legalább egy misszióba küldést.

Elnök mint csattanó felkiáltójelet hagyja jelentése végére, vagyis azt a megszívlelendő tény, hogy 33 plébánián még soha, 15 plébánián pedig az utóbbi 10 évben nem volt misszió.

Végezetül a közgyűlés egyértelmű örömmel hozzájárul az elnök azon előterjesztéséhez, hogy a Missziós Egyesület és a Katolikus Népszövetség vezetősége legyen bevonva a missziós kurzus rendezésére.

⁵ Teljes neve: Mosonczki Henrik.

II. Elnök felkérésére P. Lukács Mansvét ferences atya olvassa fel rövid, értékes értekezését a missziótartás előzményeiről, előkészítéséről és lefolytatása – illetve kihasználásáról.

Több hozzászólás után közgyűlés arra kéri a kitűnő missziós atyát, hogy a fenti tárgyra vonatkozó összes gyakorlati tapasztalásait könyv alakban jelentesse meg, mégpedig minél hamarabb.

Kegyelmes Atyánk erre a könyvre már előre örömmel ígéri az „*imprimatur*”-t.

Az igen gyakorlati és hasznos felolvasás után meginduló eszmecserét a közgyűlés teljes együttérzése mellett Püspök Atyánk-nak azon konklúziója zárja be, hogy a misszió mindig legyen:

1. 10 napos,
2. kezdődjék lehetőleg mindig pénteken és így
3. foglaljon magában 2 vasárnapot
4. városon- falun az őszi – tavaszi időszak választandó, de inkább az őszi, mert ilyenkor a templom nem oly hideg

III. Minthogy az erdélyi Papok Missziós Egyesülete is az erdélyi Katholikus Népszövetséggel (...) ⁶ Sándor Imre a népszövetség ügyvezető igazgatója annál helyén valónak tartja, hogy a Missziós Egyesület közgyűlésének keretében szólhat az egyházmegyei papság egy részéhez az egyesületi élet egészséges, életerős beindításáról és fenntartásáról s az ehhez vezető elméleti és gyakorlati eszközökről.

Részletesen bizonyítja, hogy a Katholikus Népszövetség mint jogilag és társadalmilag megalapozott, általános szervezetünk van arra hivatva, hogy az Őszentsége által sürgetett Katholikus Akciónak összefoglalója, irányítója és kiépítője legyen. Ebből a szempontból minden társadalmi, karitatív és hitbuzgalmi alaku-

6 Olvashatatlan szó.

latnak a Népszövetség keretébe kell illeszkednie. Az alól kivétel nincs és ne is legyen, mert ez csak az erők szétforgácsolása lenne.

Ha ez lett volna felfogásunk az elméletben és gyakorlatban eddig is: ma szép eredményben gyönyörködhetne tekintetünk.

Tegyük hát ezt vállalva, mostantól.

A lelkes, ízig-vérig katolikus és okosan fajszerető gondolatok nem maradtak hatástalanok a közgyűlésen, illetőleg értekezlet egyetlen tagjába sem és Szabó György apátúr kedves, naiv remniscentiáinak⁷ (sic!) szíves meghallgatása után Kegyelmes Püspök Atyánk a tevékeny, minden jó szándékot egyesítő szeretet jegyében zárta be az értekezletet és közgyűlést.

Biró Ferenc
jegyzőkönyv vezető

Oláh Dániel
elnök

⁷ Helyes formája: reminiszcencia – jelentése: emlék, visszaemlékezés.